

KUR KORUMALI MEVDUAT HESABI UYGULAMASI, ŞİRKETLER İÇİN DE UYGULAMAYA KONULDU

Erdoğan KARAHAN
Yeminli Mali Müşavir

Siyasi otorite son dönemde yapmış olduğu düzenlemelere bir yenisini daha ekledi. Ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik krizin aşılması hususunda para politikası ile mücadele edilmesinin yanı sıra maliye politikası araçlarıyla da mücadele edilmesi gerekmektedir.

Söz konusu düzenleme kapsamında siyasi otorite, asgari ücretin vergi dışı bırakılması ve asgari ücretin üzerinde ücret geliri elde edenlerin; asgari ücret kadarlık kısmının vergiden istisna edilmesi ile hem düşük geliri olanların gelirini artırmış hem de yüksek açıklanan asgari ücret zammından dolayı ödeme yükleri artan işverenlerin yükünü azaltmıştır. Yine imalatçı olan ihracatçıların, kurumlar vergisi oranı bir puan düşürülmüştür. İşte kur korumalı mevduat hesabı uygulamasının gerçek kişilerden sonra şirketler için de uygulamaya konulması, bu kapsamda atılmış bir adımdır.

KUR KORUMALI TL HESABI İLE ALTIN VE ALTIN MEVDUAT HESAPLARINA ŞİRKETLER DE DÂHİL EDİLDİ

Başlangıçta yurt içi yerleşik gerçek kişiler için getirilen kur korumalı TL mevduat ve katılma hesabı uygulamasına, gelen talepler de dikkate alınarak şirketler de dâhil edildi. Söz konusu tebliğe göre gerçek ve tüzel kişiler, döviz ve altın hesaplarını kur korumalı TL mevduat hesabına dönüştürebilecek.

Yine yurt içi yerleşik gerçek ve tüzel kişilerin altın cinsinden mevduat ve katılım fonu hesaplarının, TL vadeli mevduat ve katılma hesaplarına dönüştürülmesi imkânı getirildi. Yurt içi yerleşik gerçek kişilerin 28 Aralık 2021 tarihinde mevcut olan, yurt içi yerleşik tüzel kişilerin ise 31 Aralık 2021 tarihinde mevcut olan altın hesabı ile bu tarihten sonra açılacak işlenmiş ve hurda altın karşılığı altın hesabı bakiyelerini dönüşüm fiyatı üzerinden TL'ye çevirmeleri durumunda belirlenen haklardan yararlanılacak.

PEKİ, BU HAKLAR NELERDİR?

Şirketler, söz konusu düzenlemede yer alan kurumlar vergisi istisnalarından yararlanmak istemeleri hâlinde; 31 Aralık 2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını, 17 Şubat 2022 tarihine kadar TL'ye çevirmek ve bu suretle elde edilen TL varlığı, en az üç ay vadeli TL mevduat hesaplarında tutmak zorunda. Eğer bu işlem yapılır ve belirlenen süre boyunca beklenirse aşağıdaki istisnalardan yararlanılacak.

2021 YILI SONU DEĞERLEMESİNDEN KAYNAKLANAN KUR FARKLARI İSTİSNASI

Söz konusu yabancı paraların, 2021 yılı dönem sonu değerlemesinden kaynaklanan kur farkı kazançlarının son üç aya (1 Ekim – 31 Aralık 2021) isabet eden kısmı, kurumlar vergisinden istisna tutuluyor.

2022 KUR FARKI, FAİZ VE KÂR PAYLARI İSTİSNASI

Bu düzenlemede tam bir kaymaklı künefe durumu mevcut. Yapılan düzenlemeye göre hem şirketlerin dördüncü dönem kur farkı değerlemesinden kaynaklanan kambiyo kârları vergi dışı bırakılırken hem de 2022 yılında TL mevduata geçilmesi gereken 17 Şubat'a kadar oluşacak kur farkları vergi dışı bırakılmıştır. Yine belirlenen vade sonunda elde edilecek faizler ile Merkez Bankası tarafından yapılması muhtemel ek ödemeler de kurumlar vergisinden istisna edilmiştir.

KURUMLAR VERGİSİ İSTİSNASI, TL'YE DÖNÜŞTÜRÜLEN ALTIN HESAPLARI İÇİN DE GEÇERLİ OLACAK

Şirketlerin 31 Aralık 2021 tarihli bilançolarında yer alan altın hesabı ile bu tarihten sonra açılacak işlenmiş ve hurda altın karşılığı altın hesabı bakiyelerini, 2022 yılı sonuna kadar TL mevduat hesaplarına dönüştürmesi ve bu suretle elde edilen TL varlığı en az üç ay vadeli TL mevduat hesaplarında tutmaları durumunda; altın hesabının, Türk lirasına çevrildiği tarihte oluşan kazançları, dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere vade sonunda elde edilen faiz ve kâr payları ile Merkez Bankası tarafından yapılacak destek ödemeleri, kurumlar vergisinden istisna edilmiştir.

DÖNÜŞÜM NEDENİYLE OLUŞAN KUR VE ALTIN ALIM SATIM ZARARLARI GİDER YAZILABİLECEK

Peki bu işlemde zarar edilmesi durumunda ne olacak? TL mevduat ve katılma hesaplarına çevrilen yabancı paralar ile altın hesaplarına ilişkin olarak oluşan kur zararları ve altın alım satımına ilişkin zararlar, kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınabilecek.

BELİRLENEN KURALLARA UYULMAZSA NE OLACAK?

Türk lirası mevduat veya katılma hesabından vadeden önce çekim yapılması durumunda bu madde kapsamında istisna edilen tutarlar nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler, vergi ziyası cezası kesilmek suretiyle gecikme faiziyle birlikte tahsil olunacak. Dolayısıyla şirketlerin bütçelerini iyi yapmaları ve vade tarihine kadar ihtiyaçları olmayacak parayı bu kapsamda değerlendirmeleri önem arz etmektedir.

Sonuç olarak bu uygulamaya döviz ve altını olan mükelleflerin ilgi göstereceği kanaatindeyim. Birçok firmaya danışmanlık yapan biri olarak, birçok şirketin konudan haberdar olmadığını da görmekteyim. Bu düzenlemeden parasal ihtiyaçlarını planlamaları şartıyla 31 Aralık itibarıyla bilançolarında döviz olan tüm mükelleflerin ve altın hesabı olanların yararlanması gerektiğine inanıyorum.